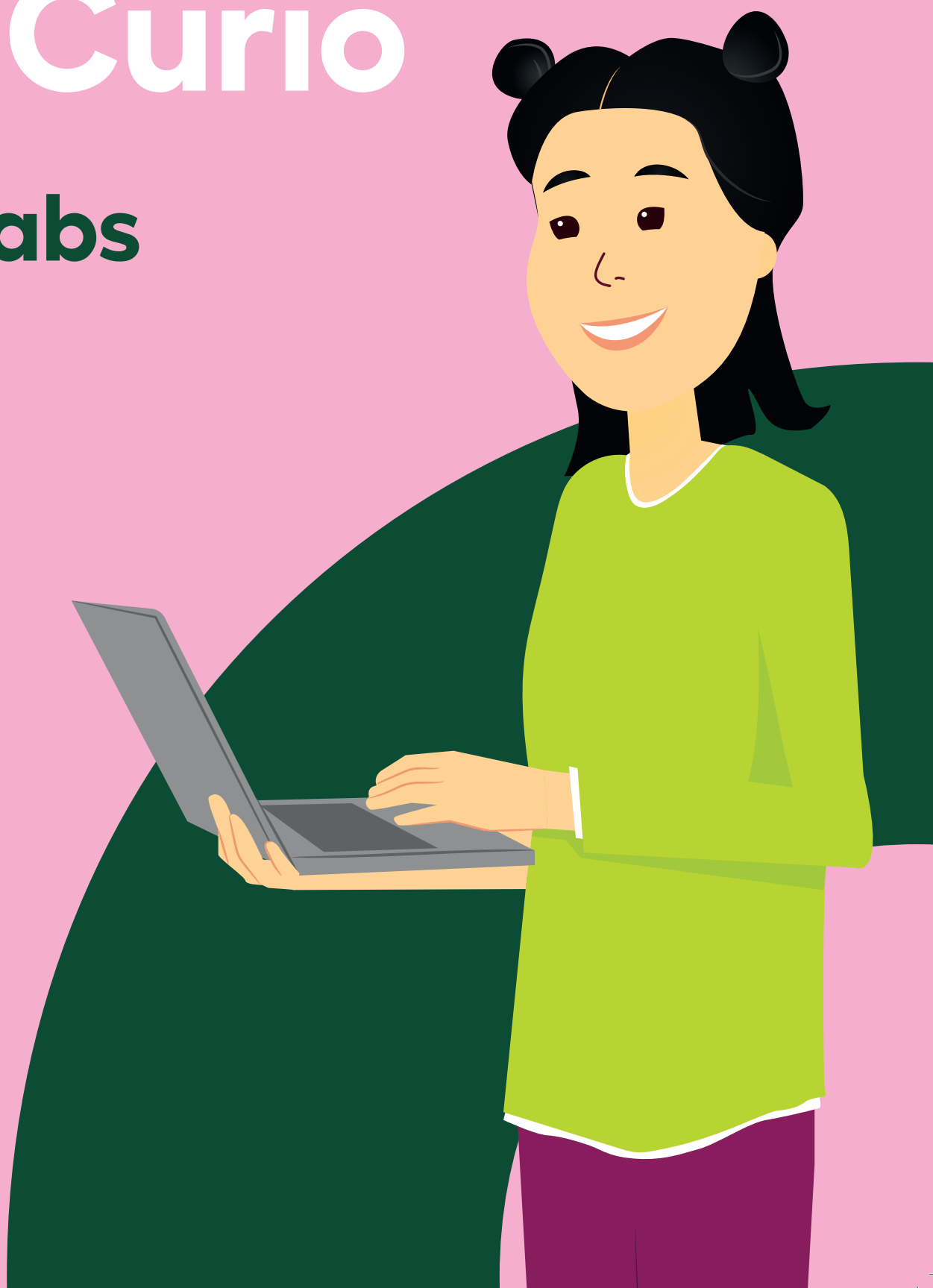

curio

Advies flexibilisering

Flexibilisering bij Curio

leerlabs

april 2025

Inhoud

1	Inleiding	4
2	De student aan het woord	5
3	Generieke vakken	6
4	Keuzedelen	7
5	Beroepsspecifiek	8
6	VO-MBO	9
7	Vervolg advies	10
8	Bijlage resultaten behoeftepeiling flexibilisering bij studenten	11

01. Inleiding

Het leerlab flexibilisering heeft in de afgelopen twee jaar onderzoek gedaan naar flexibilisering binnen Curio. In 2024 leverden we het rapport 'Flexibiliseren bij Curio' op waarin het onderzoek naar de stand van zaken rondom dit thema te lezen is. Bekijk via [deze link](#) het rapport.

Eén van de conclusies was: we doen al heel veel, kijkend naar de conclusies en aanbevelingen uit dit rapport:

- Curio onderwijseenheden willen aan de slag met flexibilisering.
- Flexibel aanbod bij Curio is veelal student gericht
- De sector vmbo heeft flexibel aanbod gericht op de verbinding met de andere sectoren, met behulp van challenges en keuzevakken.
- Om een strategische keuze aangaande vmbo-mbo modules in te zetten zal er vervolgonderzoek nodig zijn bij de sectoren vmbo en zorg en welzijn.
- Er worden voldoende kwalificatie gekoppelde keuzedelen aangeboden, opdat de student daadwerkelijk iets te kiezen heeft.
- Niet alle teams zijn zich ervan bewust dat de keuzevrijheid van keuzedelen gezien (of ingezet) kan worden als flexibel aanbod van onderwijs.
- In 2026 heeft Curio als doelstelling sectoroverstijgende keuzedelen aan te bieden. Deze opdracht zal binnen de werkgroep keuzedelen verder opgepakt worden.
- Geconcludeerd kan worden dat de begripsduiding van een module vastgesteld is. In de literatuur is helder beschreven wat het inhoudt. Deze begripsduiding wordt gehanteerd binnen Curio.
- Echter is er nog geen indicatie dat het begrip van een module bij iedereen duidelijk is.
- De aanbeveling is om vervolgonderzoek te doen naar de behoefte aan kaders rondom modularisering, door het leerlab.
- In het vervolgonderzoek van het leerlab moeten leerlingen en studenten meegenomen worden.

Het leerlab heeft de laatste twee aanbevelingen – in samenspraak met de opdrachtgevers: twee onderwijsdirecteuren en de directeur IT (Stan van Alphen, Pieter de Rooij en Dominique Campman) – verder uitgewerkt:

- Er heeft een onderzoek onder studenten plaatsgevonden (n=496) over flexibilisering. Deze gegevens zijn in dit rapport verwerkt in een aantal adviezen.
- Daarnaast zijn er teams die het nut en de noodzaak zien van flexibiliseren, maar niet goed weten waar ze moeten beginnen of knelpunten ervaren die belemmerend werken voor het proces, bevraagd. Er is onderzoek gedaan naar de behoeftes omtrent modulariseren. Er is een bijeenkomst georganiseerd voor docenten, portefeuillehouders en ondersteunende diensten (n=20) om vanuit de pijlers 'versnellen, vertragen, verbreden en verdiepen' het gesprek aan te gaan en op te halen waar de knelpunten zitten.

Dit rapport is geschreven naar aanleiding van een bijeenkomst met de opdrachtgevers en de kwartiermaker. Allereerst laten we de student aan het woord. Vervolgens worden er adviezen besproken vanuit:

- Generieke vakken
- Keuzedelen
- Beroeps specifiek
- Vo-mbo

Bij elk onderwerp is er een korte inleiding, het advies en wat het op kan leveren. Dit wordt besproken vanuit studeerbaarheid, doceerbaarheid, organiseerbaarheid en betaalbaarheid (aangegeven als SDOB).

Ten slotte volgt een advies over de volgende stap voor flexibiliseren bij Curio.

02. De student aan het woord

Door middel van een studentenpeiling hebben we de studenten bevraagd op een aantal praktische zaken rondom het thema flexibilisering van het onderwijs. Bij praktische zaken kan je denken aan de bereidheid om te reizen tussen verschillende organisaties, les krijgen op school of online, leren uit een boek of digitaal, een eigen rooster samenstellen e.d. In bijlage 1 van dit rapport staan de uitgebreide resultaten van de studentenpeiling.

Klik [hier](#) om bijbehorende bijlage te bekijken.

De peiling heeft plaatsgevonden onder de studenten van het MBO. De reden hiervan is, dat we nieuwsgierig zijn naar de behoeftes van de studenten en daarnaast aan willen sluiten bij de thema's versnellen, vertragen, verbreden en verdiepen. Naar ons inzien passend bij deze doelgroep. Omdat leerlingen van het VO minder zelfregie hebben over hun leerroute, hebben we ervoor gekozen hier geen peiling uit te zetten. Er zouden dan andere vragen gesteld moeten worden, die passend zijn binnen de kaders van het VO.

03. Generieke vakken

Inleiding

Tijdens gesprekken met de docenten en portefeuillehouders werd er gesignaleerd dat er vakken zijn die soms wel twee of drie jaar op het rooster staan, terwijl in de praktijk maar een klein gedeelte van de studenten hiervan gebruik maakt. Veel studenten doen nulmetingen, kunnen meteen op examens, behalen het en hebben geen lessen meer nodig. De generieke vakken staan ook op het rooster van een student met vrijstellingen.

Advies

- Koers bepalen onderwijslogistiek en personele inzet rondom de generieke vakken. Onderwijsteams bepalen nu zelf het rooster bij generieke vakken. De generieke vakken zouden op basis van nulmetingen bij de studenten facultatief geroosterd moeten worden. De personele inzet voor generieke vakken is dan opleiding overstijgend.
- Studenten volgen op inschrijving van de lessen. Dit gaat onder toezicht van de mentor.

SDOB

Studeerbaarheid, doceerbaarheid, organiseerbaarheid en betaalbaarheid.

- Zelfregie van de student staat centraal.
- Er wordt differentiatie (maatwerk) toegepast.
- Student heeft niet constant een vak op het rooster staan waar hij vrijstelling voor heeft (voorkomen van een gatenrooster).
- Er worden groepen samengevoegd. Dit is een reductie op personele inzet.

04. Keuzedelen

Inleiding

Elke opleiding heeft zijn eigen keuzedelen en verzorgt deze ook. Hierin zit veel tijd, deze keuzedelen kunnen niet altijd doorgaan vanwege te weinig deelname of omdat er geen docenten beschikbaar zijn. Een voorbeeld is het keuzedeel VHBO. Dit wordt Curiobreed aangeboden, maar elke opleiding geeft dit keuzedeel zelf.

Advies

- Een uitspraak over het keuzedelen aanbod: een derde van het aanbod is beroepsoverstijgend.
- Sturen op het stimuleren van de studenten om te kiezen voor deze beroepsoverstijgende keuzedelen.
- Biedt deze keuzedelen sectorbreed aan. Stimuleer good practices en maak deze initiatieven zichtbaar.
- Binnen de sector moeten er een keuzedelensamenwerking zijn, waaraan alle opleidingen deelnemen.

SDOB

Studeerbaarheid, doceerbaarheid, organiseerbaarheid en betaalbaarheid.

- Er kunnen grotere groepen geformeerd worden (opleidingen samenvoegen).
- Het kan meerdere keren aangeboden worden in de week (dit zorgt voor flexibele keuzes voor de student – wat past in het rooster).
- Opleidingen gaan met elkaar samenwerken.

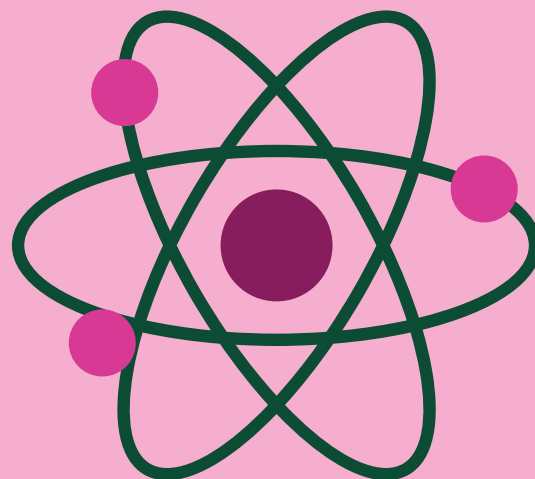
05. Beroepsspecifiek

Inleiding

Uit het onderzoek 'Flexibiliseren bij Curio' kwam naar voren dat er al een groot deel van de opleidingen zelf aan de slag is gegaan met flexibilisering van het onderwijs. Dit kan op één van de vier afslagen zijn van het verkeersplein (p.7, rapport: '**Flexibiliseren bij Curio**'). Elke opleiding weet zelf wat er mogelijk en wenselijk is op het gebied van flexibilisering. De flexibiliseringsvraag is bij elke opleiding anders; denk aan terugloop studentenaantallen, het docententekort of een veranderende arbeidsmarkt.

Advies

- Benadruk dat onderwijsteams zelf de vrijheid hebben het beroepsspecifieke deel van de opleiding in te richten. Met de voorwaarde dat versnellen, vertragen, verdiepen en verbreden in het beroepsspecifieke deel ingericht is. Het inrichten van het beroepsspecifieke deel wordt door de onderwijsteams zelf gedaan, maar deze vrijheid wordt niet altijd ervaren.
- Faciliteer dit proces (bijvoorbeeld door begeleiding van een onderwijskundig adviseur of een vouchertraject vanuit leren en leerlandschap, onderdeel van netwerk leren professionaliseren en innoveren bij Curio).
- Bied onderwijskundig adviseurs actuele scholing op het gebied van flexibiliseren.
- Zorg ervoor dat de onderwijsmanagers op de hoogte zijn van de inzet van onderwijskundig adviseurs en een vouchertraject om dit met hun opleiding op te gaan pakken.
- Stimuleer de opleidingen om met elkaar samen te werken.

SDOB

Studeerbaarheid, doceerbaarheid, organiseerbaarheid en betaalbaarheid.

- Toekomstbestendig i.v.m. de veranderende arbeidsmarkt.
- Zelfregie student: de student heeft de mogelijkheid om te differentiëren, te vertragen en/of te versnellen.
- Inzet docenten - elke opleiding heeft vakspecialisten, deze kunnen dan betekenisvol ingezet worden.

06. VO – MBO

Inleiding

Leerlingen van het VO die generieke vakken op een hoger niveau afronden, kunnen dit meenemen naar het MBO voor vrijstellingen of verzilvering, mits het op het diploma staat. Voor beroepsspecifieke onderdelen die middels een keuzedeel aangeboden worden, geldt dit niet. Hoe zorgt het MBO ervoor dat keuzedelen toegankelijk worden voor het VO? Met name leerlingen die al goed weten welke opleiding ze willen gaan doen en excelleren bij het VMBO kunnen hiervan profiteren. Er zijn al initiatieven op het gebied van keuzedelen, echter is de belemmering de financiële richtlijnen van Curio en de wettelijke kant.

Advies

- Het VO verder stimuleren om de mogelijkheden tot examineren op een hoger niveau te onderzoeken (er zijn hier al initiatieven) en de mogelijkheden tot het verzilveren van deze inspanning in het mbo doorzetten.
- Onderzoeken wat er mogelijk is voor leerlingen van het VO om aan te sluiten bij keuzedelen van het MBO
- Behaalde examenresultaten op MBO-niveau, dienen verzilverd te worden op het MBO student moet de mogelijkheid krijgen om generieke vakken op MBO-niveau te examineren zodat deze verzilverd kunnen worden op het MBO.

SDOB

Studeerbaarheid, doceerbaarheid, organiseerbaarheid en betaalbaarheid.

- Zelfregie student: er is maatwerk.
- Logistiek: inzet van docenten generiek kan sectorbreed.
- Aansluiting VO-MBO. Leerlingen en studenten voelen de mogelijkheid om keuzes voor de toekomst te maken en te versnellen waar het mogelijk is.

07. Vervolg advies

De adviezen per onderdeel aangaande flexibiliseren (generieke vakken, keuzedelen, beroeps specifiek en vo-mbo) zijn geschreven vanuit de signalen die we ontvangen hebben tijdens het onderzoek en de gesprekken met studenten, docenten en portefeuillehouders. Het is raadzaam om hier verder actieonderzoek naar te doen. We hebben opgemerkt dat de mensen op de werkvloer het nut en de noodzaak zien van het flexibiliseren van het onderwijs en zoekend zijn naar de kaders, mandaat, facilitering en/of groen licht.

Om die reden adviseren we naast voorgaande adviezen het volgende:

- Stel een projectleider aan die aan de slag gaat met de flexibiliseringsvraagstukken van de opleidingen.
- Benut de expertise van het leerlab.
- Benut de expertise van de voorlopers en faciliteer hen om hun expertise structureel te delen. Gebruik wat al goed gaat en stel dit als voorbeeld om de kaders te bepalen.
- Investeer in professionaliseringsactiviteiten m.b.t. de veranderende rol van docent – naar coach en het ontwerpen van studentleerroutes (vertragen, versnellen, verdiepen en verbreden).
- Portefeuilles zijn aan zet: geef het onderwijs de kaders waarbinnen ze kunnen werken.
- Onderwijslogistiek is het advies om de lessen in te plannen door of met advies van het opleidingsteam op basis van het curriculum.
- Faciliteer onderwijzend personeel expliciet op de jaartaak om flexibilisering te realiseren.
- Werk aan bewustwording bij de studenten over de mogelijkheden van studentleerroutes (noem het 'keuzemogelijkheden' in plaats van 'flexibilisering').
- Start met de uitvoering van generieke vakken door deze sectorbreed aan te bieden.
- Neem de adviezen uit dit en voorgaand rapport van het leerlab flexibilisering mee naar de verdere doorontwikkeling van het tweede strategische agendapunt van Curio: 'De leerbehoeften van de leerling en student staan bij Curio centraal'.

Bijlage 1: Studentenpeiling flexibilisering in beeld

Zitten blijven?

Filmpje pakken!

Scan mij en maak kans op 2 bioscoopbonnen. ➔

curio leerlabs

Totaal 496 respondenten

Versnellen?

Filmpje pakken!

Scan mij en maak kans op 2 bioscoopbonnen. ➔

curio leerlabs

Reizen?

Filmpje pakken!

Scan mij en maak kans op 2 bioscoopbonnen. ➔

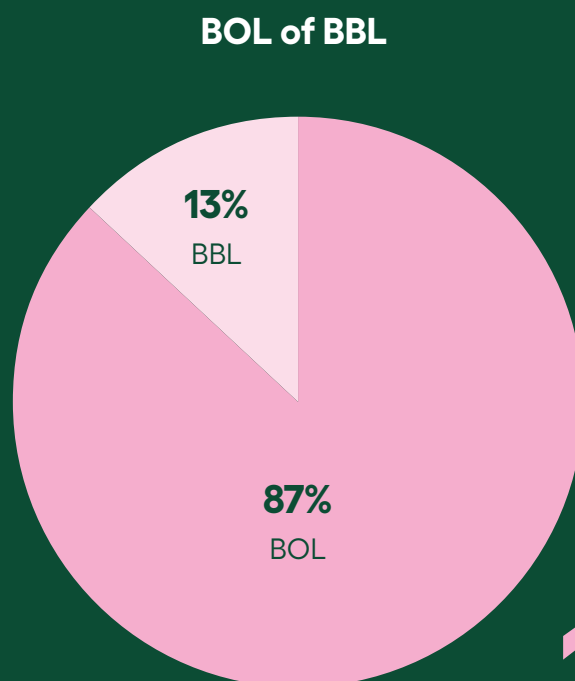
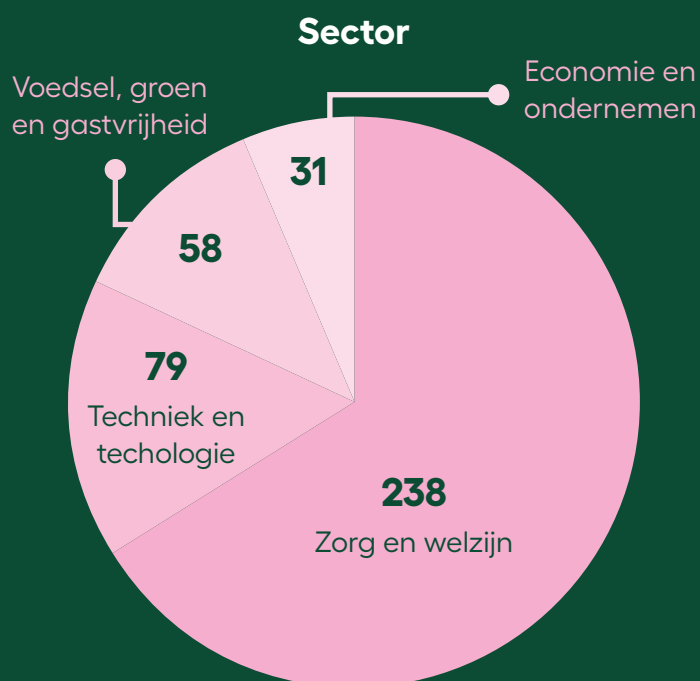
curio leerlabs

Avondles?

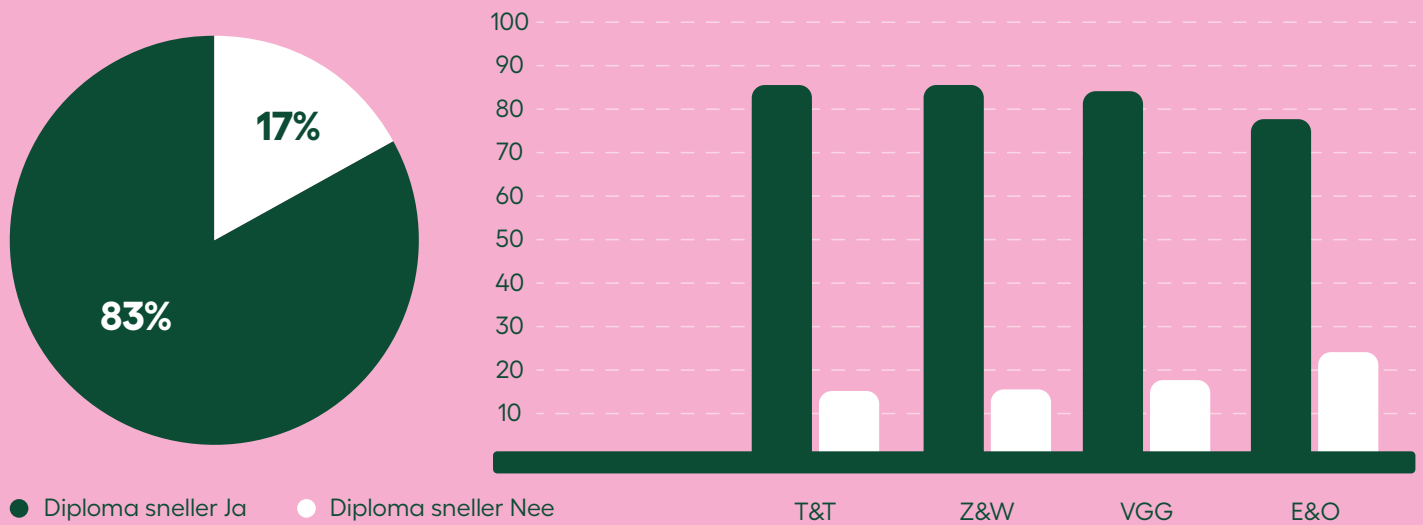
Filmpje pakken!

Scan mij en maak kans op 2 bioscoopbonnen. ➔

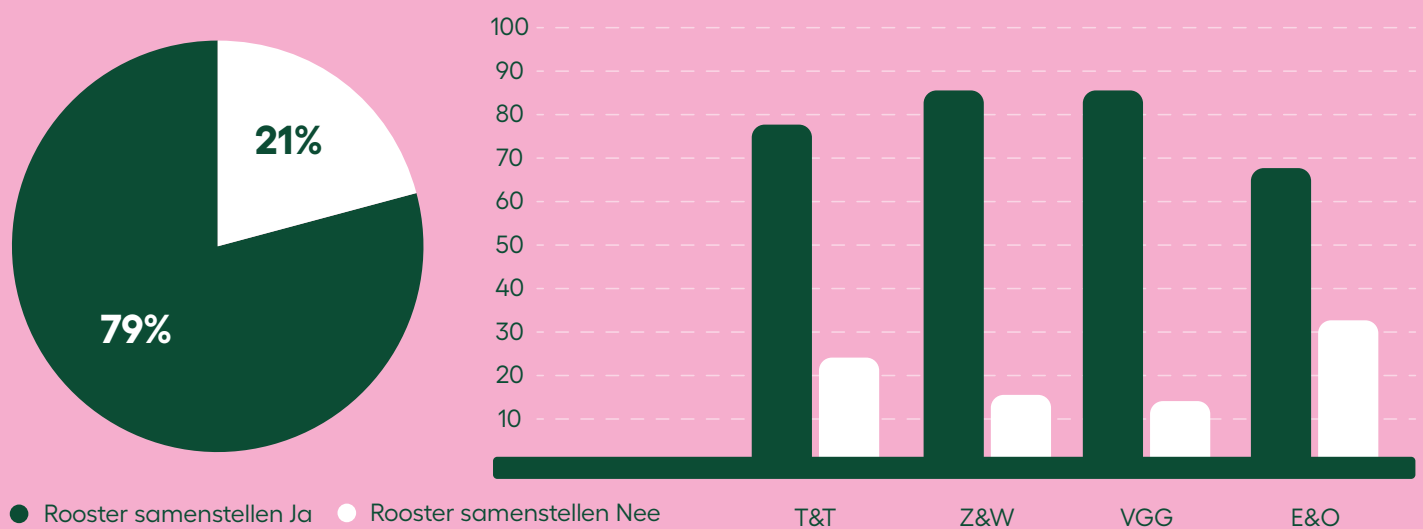
curio leerlabs

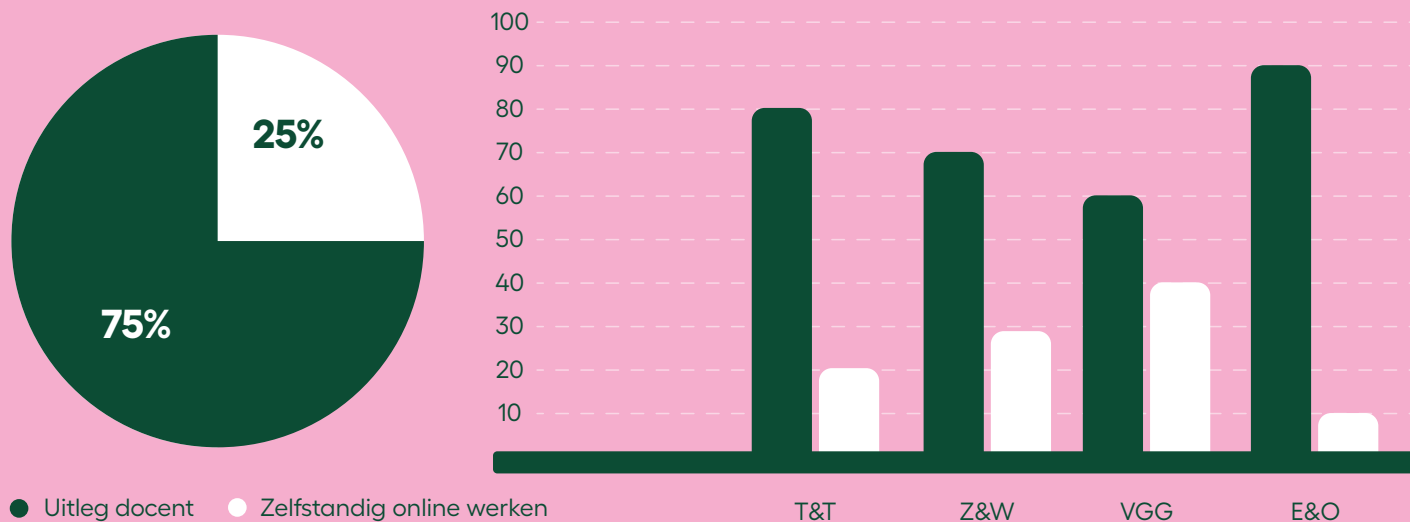
Zou jij je diploma sneller willen halen?

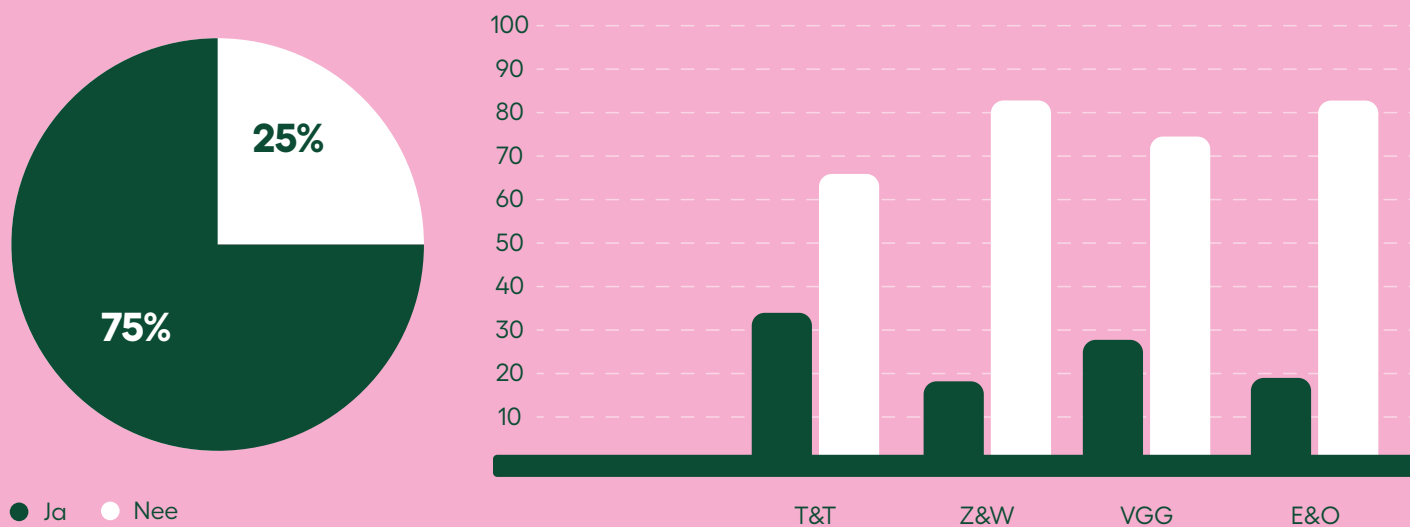
Zou jij je eigen rooster willen samenstellen?

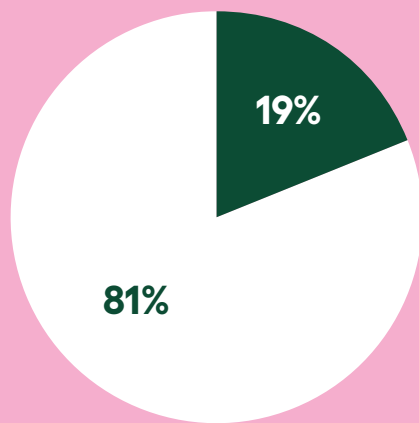
Wil je uitleg van de docent of zelfstandig online werken?

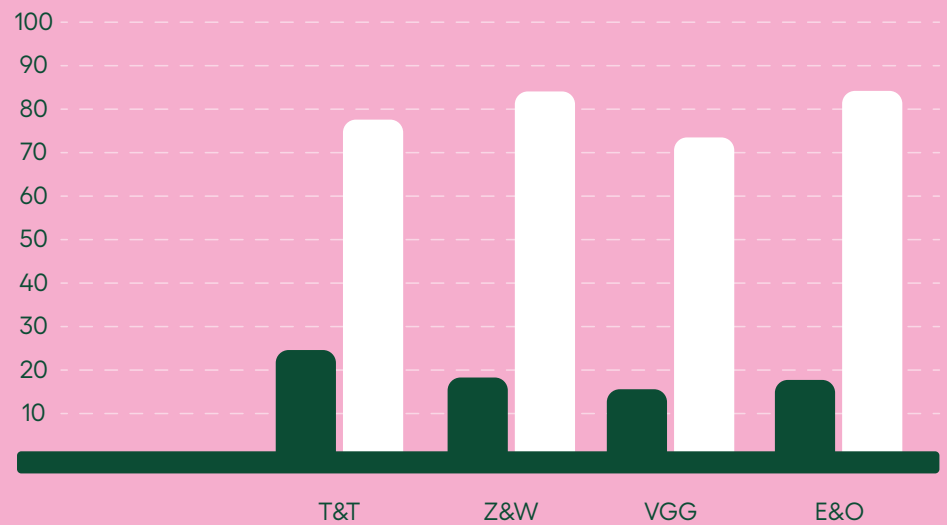
Zou jij les willen krijgen in de avond?

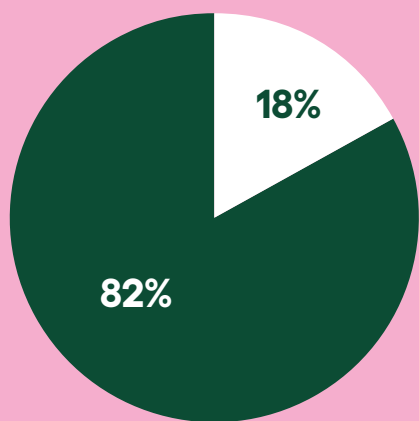
Heb je liever les in een groep of individueel?

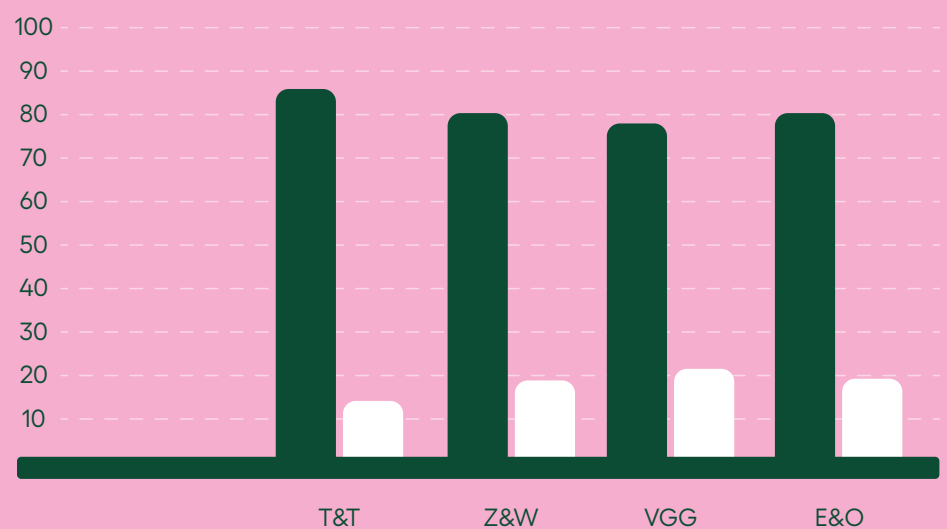
● Individueel ● In een groep

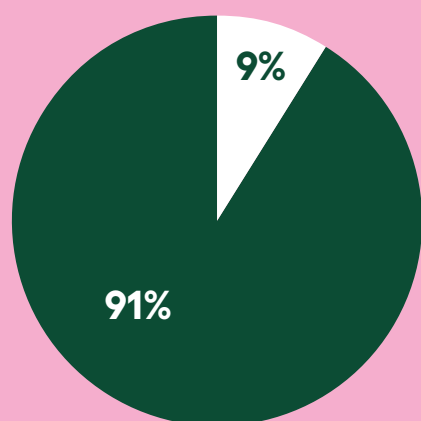
Zou jij een deel van de vakken zelf willen bepalen?

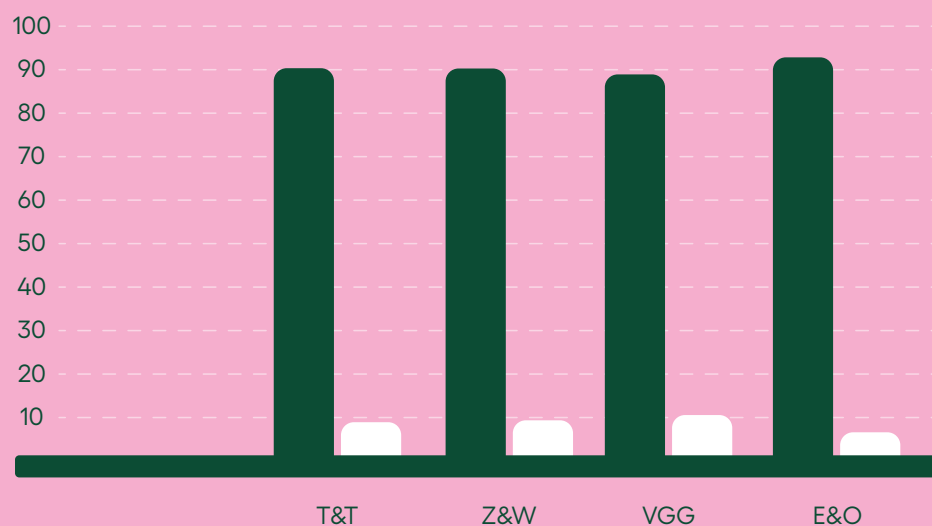
● Ja ● Nee

Ben jij zelfstandig genoeg om verantwoording te nemen voor je opleiding?

● Ja ● Nee

Advies flexibilisering

Flexibiliseren bij Curio